

Bruxelles, 18. lipnja 2021.
(OR. en)

9932/21

PI 55
MI 487
COMPET 497
RECH 313
COVID-19 275
WTO 160
COMER 63
SAN 412
PHARM 133
SEMENCES 32
COPEN 287
DROIPEN 112

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 9381/21 + ADD1

Predmet: Zaključci Vijeća o politici intelektualnog vlasništva (18. lipnja 2021.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze „Zaključci Vijeća o politici intelektualnog vlasništva”, kako ih je odobrilo Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) na sastanku održanom 18. lipnja 2021.

Zaključci Vijeća o politici intelektualnog vlasništva

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE:

1. PODSJEĆAJUĆI NA:

- zaključke Vijeća od 10. studenoga 2020. o politici intelektualnog vlasništva i reviziji sustava industrijskog dizajna u Uniji¹,
- komunikaciju Komisije od 25. studenoga 2020. naslovljenu „Aksijski plan za intelektualno vlasništvo za oporavak i otpornost EU-a²”, u kojoj se intelektualno vlasništvo utvrđuje kao ključan element EU-a te se istodobno prepoznaje da je, radi njegove djelotvornosti, potrebno donijeti dobro prilagođene politike kako bi se poduzećima omogućilo da iskoriste svoje izume i djela, istodobno osiguravajući da oni služe gospodarstvu i društvu općenito,
- zaključke s izvanrednog sastanka Europskog vijeća 24. i 25. svibnja 2021.³, posebno njegov poziv na intenzivniji rad na osiguravanju pravednoga globalnoga pristupa cjepivima protiv bolesti COVID-19 te predanost EU-a i država članica tome da se ubrza distribucija cjepiva kako bi se pružila potpora zemljama kojima je potrebna pomoć te doprinese razvoju lokalnih proizvodnih kapaciteta, u skladu s Deklaracijom iz Rima s globalnog sastanka na vrhu o zdravlju,
- zaključke Vijeća od 23. travnja 2021. naslovljene „Tim Europa”⁴ o globalnim aspektima pandemije bolesti COVID-19, u kojima se navodi da je ključno osigurati pravodoban, pošten i pravedan globalni pristup sigurnim, cjenovno pristupačnim i učinkovitim cjepivima, terapijama i dijagnostici za suzbijanje bolesti COVID-19. U tom kontekstu u zaključcima se potvrđuje da su EU i njegove države članice u središtu relevantnih multilateralnih napora, posebno u pogledu inicijative usmjerene na ubrzanje pristupa alatima za suzbijanje bolesti COVID-19 i njezina instrumenta COVAX,

¹ SL C 379I, 10.11.2020., str. 1.

² 13354/20.

³ EUCO 5/21, točka 3.

⁴ 7894/21.

- komunikaciju Komisije od 17. veljače 2021. naslovljenu „Inkubator HERA: preduhitrimo opasnost od novih varijanti koronavirusa”⁵ u kojoj se smatra da je jedan od načina na koji bi se proizvodnja cjepiva najbrže intenzivirala povećanje kapaciteta za proizvodnju, punjenje i pakiranje, što može podrazumijevati dobrovoljnu razmjenu znanja i iskustva te intelektualnog vlasništva u vezi s cjepivima i njihovim tehnologijama kako bi se skratilo vrijeme potrebno za prijenos tih tehnologija,
- pristupanje Unije Ženevskom aktu Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla, što je doprinijelo poboljšanju i modernizaciji sustava zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla na globalnoj razini, kao i na to da je spremno razmotriti uvođenje sustava za *sui generis* zaštitu nepoljoprivrednih proizvoda na razini EU-a na temelju detaljne procjene učinka njegovih mogućih troškova i koristi te na temelju povratnih informacija dionika o nedavnoj početnoj procjeni učinka i javnom savjetovanju Komisije,
- zaključke Vijeća od 21. rujna 2020.⁶ u kojima se poziva na djelovanje kako bi se MSP-ovima omogućilo da u potpunosti iskoriste mogućnosti jedinstvenog tržišta, među ostalim omogućivanjem ulaganja u rast putem olakšavanja ulaganja usmjerenih na intelektualno vlasništvo za MSP-ove; u tim se zaključcima pozdravlja i komunikacija Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljena „Dugoročni akcijski plan za bolju provedbu i osiguravanje primjene pravila jedinstvenog tržišta”⁷, u kojoj je naglašena potreba za jačanjem provedbe prava intelektualnog vlasništva i zabrane ili ograničenja za stavljanje krivotvorene ili nezakonite robe na jedinstveno tržište;

⁵ 6375/21.

⁶ 10698/20.

⁷ 6778/20.

Akcijski plan za intelektualno vlasništvo

2. POZDRAVLJA akcijski plan Komisije za intelektualno vlasništvo i u njemu najavljene inicijative o boljoj zaštiti intelektualnog vlasništva, promicanju učinkovite uporabe i primjene intelektualnog vlasništva, lakšem pristupu imovini zaštićenoj pravom intelektualnog vlasništva i njezinoj razmjeni, borbi protiv povreda prava intelektualnog vlasništva te o poštenoj praksi na globalnoj razini;
3. POTIČE Komisiju da prednost da pravodobnom predstavljanju odgovarajućih zakonodavnih prijedloga, uključujući što je prije moguće prijedlog o reviziji i modernizaciji zakonodavstva EU-a o industrijskom dizajnu kako bi ono postalo dostupnije, posebno za MSP-ove; SA ZANIMANJEM OČEKUJE napredak u pogledu nezakonodavnog programa najavljenog u akcijskom planu, uključujući predstojeći paket instrumenata EU-a za borbu protiv krivotvorenja i rad u području umjetne inteligencije, razmjene podataka i poboljšane „autorskopravne infrastrukture”;

Uloga intelektualnog vlasništva u borbi protiv pandemije bolesti COVID-19

4. SVJESNO da je pandemija bolesti COVID-19 imala, i da i dalje ima, ozbiljne posljedice za svjetsko gospodarstvo te prepoznajući da su hitne mjere bile i da su i dalje potrebne kako bi se poduprli istraživanja i razvoj te povećali kapaciteti za proizvodnju cjepiva kako bi EU mogao povratiti globalnu konkurentnost i u bliskoj budućnosti obnoviti gospodarski rast;
5. NAGLAŠAVAJUĆI da se inovacije i kreativnost, čak i u doba krize, nisu ugasile u Uniji te da se sustav intelektualnog vlasništva pokazao kao pokretač inovacija, konkurentnosti, gospodarskog rasta i održivog razvoja, kao i ključni poticajni okvir za suradnju i prijenos znanja i tehnologije, te bi to trebao i ostati;
6. UZIMAJUĆI U OBZIR da je bliska suradnja svih relevantnih javnih i privatnih subjekata koji se, prema potrebi, oslanjaju na dobrovoljna rješenja za razmjenu intelektualnog vlasništva, znanja i iskustva te podataka obećavajući način za rješavanje mogućih izazova i brzo povećanje proizvodnih kapaciteta i opskrbe diljem svijeta te osiguravanje pristupa ključnim proizvodima za dijagnosticiranje, liječenje i prevenciju bolesti COVID-19, uključujući cjepiva;

7. UZIMAJUĆI U OBZIR da Unija aktivno sudjeluje u sveobuhvatnom dijalogu u kontekstu Svjetske trgovinske organizacije i drugih međunarodnih foruma kako bi se istražilo kako se djelotvornim i pragmatičnim pristupima, kao što su objedinjavanje патената, inicijative licenciranja i platforme za razmjenu znanja/cjepiva, može na najbolji mogući način poduprijeti cjenovno pristupačan i pravedan pristup lijekovima, dijagnostici i cjevima za bolest COVID-19 te njezinu liječenju kako bi se osigurao snažan, brz i univerzalan odgovor na pandemiju; UZIMAJUĆI U OBZIR da je Unija spremna raspravljati i o drugim alatima, među ostalim o fleksibilnostima predviđenima u člancima 31. i 31.a Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS);
8. UVIĐAJUĆI da je pandemija utjecala i na rad uređâ za intelektualno vlasništvo; UZIMAJUĆI U OBZIR da su se uredi za intelektualno vlasništvo prilagodili tom izazovu, posebno promicanjem internetskih postupaka i postupaka bez uporabe papira, čime su zajamčili sigurnost korisnicima sustava intelektualnog vlasništva i osoblju uređâ za intelektualno vlasništvo, uz istodobno osiguravanje neometanog funkcioniranja u EU-u u korist inovacija;
9. POZDRAVLJA mjere potpore Komisije povezane s bolešću COVID-19 kojima se omogućuje pouzdan, snažan i uravnotežen sustav intelektualnog vlasništva, koji se temelji na zelenoj i digitalnoj osnovi i kojim će se doprinijeti održivijem gospodarstvu;
10. SA ZANIMANJEM OČEKUJE daljnje rasprave o mogućim alatima za intelektualno vlasništvo i mogućnostima za bolju koordinaciju u rješavanju prekograničnih kriznih situacija; PRIMA NA ZNANJE spremnost Komisije da u kontekstu rada Radne skupine za povećanje industrijske proizvodnje cjepiva protiv bolesti COVID-19 podupre sva moguća pitanja povezana s intelektualnim vlasništvom;
11. PODSJEĆAJUĆI da je EU glavni izvoznik cjepivâ diljem svijeta, pri čemu se polovica ukupne proizvodnje u Uniji šalje u ostale dijelove svijeta, te da je među vodećim financijskim donatorima za instrument COVAX, NAGLAŠAVA potrebu za povećanom globalnom potporom instrumentu COVAX i POZIVA sve zemlje koje proizvode cjepivo da dopuste izvoz i izbjegavaju sve mjere kojima se narušavaju lanci opskrbe, i tako aktivno doprinesu globalnim naporima za povećanje opskrbe diljem svijeta;

MSP-ovi i njihov gospodarski oporavak

12. SVJESNO da je pogoršanje epidemiološke situacije dovelo do donošenja brojnih mjera ograničavanja za sprečavanje pandemije i odgovaranje na nju;
13. SMATRAJUĆI da je potrebno hitno izraditi i primijeniti nove instrumente za potporu MSP-ovima u snošenju njihovih operativnih troškova, uključujući one koji se odnose na zaštitu njihovih prava intelektualnog vlasništva i upravljanje njima, kako bi se ublažili negativni učinci na njihovo opće financijsko stanje;
14. PREPOZNAJE sve veće poteškoće prouzročene trenutačnom krizom i njezine neizbježne posljedice na gospodarske subjekte, posebno na MSP-ove, osobito u pogledu utvrđivanja poslovnih strategija za jačanje njihove konkurentnosti i ubrzanje gospodarskog rasta;
15. ISTIČE da su zaštita i vrednovanje pravâ intelektualnog vlasništva i poslovnih tajni ključan čimbenik za MSP-ove u pogledu konkurentnosti, inovacija, stvaranja vrijednosti i jamčenja održivosti;
16. UVIĐA da istraživačke infrastrukture stvaraju dodanu vrijednost kada se istodobno upotrebljavaju u svrhu istraživanja i tehnoloških primjena, što je područje u kojem intelektualno vlasništvo ima važnu ulogu u pogledu suradnje s poduzećima, posebno MSP-ovima, čime se oslobađa inovacijski potencijal za ostvarivanje širih strateških prioriteta EU-a;
17. SLAŽE SE s procjenom iz akcijskog plana za intelektualno vlasništvo da velik dio MSP-ova i istraživača još ne iskorištava u potpunosti mogućnosti koje nudi zaštita intelektualnog vlasništva i njegovo vrednovanje te stoga POZIVA NA daljnje mjere za promicanje učinkovite uporabe i primjene intelektualnog vlasništva u malim i srednjim poduzećima;

18. POZDRAVLJA stoga pokretanje i provedbu Fonda za potporu malim i srednjim poduzećima od strane Komisije i Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO), kojim se pružaju financijska sredstva za savjetovanje o ulozi intelektualnog vlasništva kao dijela poslovne strategije MSP-ova, kao i za registraciju žigova i industrijskog dizajna putem nacionalnih i regionalnih sustava intelektualnog vlasništva te sustavâ intelektualnog vlasništva na razini EU-a; SMATRA da bi u budućnosti bilo korisno tu potporu proširiti na patente;
19. POTVRĐUJE da će rad EUIPO-a i nacionalnih i regionalnih ureda za intelektualno vlasništvo u okviru Mreže Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPN) biti ključan za uspjeh te nove inicijative, posebno u suradnji s općim instrumentima za potporu poslovanju, kao što su Europska poduzetnička mreža, inicijative klastera i druge mreže potpore povezane s intelektualnim vlasništvom, kao što su centri za informiranje o patentima;
20. POZIVA Komisiju da razvije i ojača suradnju s EUIPN-om i različitim mrežama potpore i pružateljima usluga povezanih s intelektualnim vlasništvom kako bi se osigurala usklađenost i komplementarnost postojećih i budućih mjera za potporu intelektualnom vlasništvu za MSP-ove u svim državama članicama EU-a tako da se obuhvate sva prava intelektualnog vlasništva, čime bi se potaknulo konkurentnost i inovativnost malih poduzeća i njihov pristup stranim tržištima;

Zelene i digitalne tehnologije

21. UZIMAJUĆI U OBZIR da održiva budućnost, koja je u većoj mjeri obećavajuća za sljedeću generaciju, zahtijeva djelotvornu i učinkovitu interakciju između intelektualnog vlasništva i inovacija na znanstvenoj i poslovnoj osnovi;
22. PREPOZNAJE potrebu za raspravom o važnosti zaštite inovativnih rješenja u području zelenih i digitalnih tehnologija kao sredstva za promicanje gospodarskog rasta i održivog razvoja modernih društava;

23. PRIZNAJE da su prava intelektualnog vlasništva od ključne važnosti kao poticaj za razvoj i širenje održivih tehnologija i tehnologija prihvatljivih za okoliš, u skladu sa zaključcima Konferencije UN-a o klimatskim promjenama iz 2019. koji su zemlje i poslovne organizacije potaknuli na društveno i okolišno odgovorniji pristup, što je dovelo i do upotrebe prava intelektualnog vlasništva kao alata za stvaranje suradničkih strategija za razmjenu tehnologija;
24. NAGLAŠAVAJUĆI važnost zelenih i digitalnih područja za gospodarski oporavak i razvoj poduzeća, uključujući MSP-ove, posebno s pomoću zelenih i digitalnih tehnologija i otvorenih inovacija kao strategijom, koje su uključene u akcijski plan za intelektualno vlasništvo;
25. NAGLAŠAVA da EU mora u najvećoj mogućoj mjeri iskoristiti svoje izvrsne rezultate u području istraživanja i inovacija kako bi podržao zelenu i digitalnu tranziciju gospodarstva EU-a, među ostalim djelotvornom uporabom pametne zaštite intelektualnog vlasništva i njegovim upravljanjem s pomoću djelotvornih mehanizama za razmjenu intelektualnog vlasništva i prijenos tehnologije;
26. SMATRA da je hitno potrebno zajamčiti da intelektualno vlasništvo i dalje bude čimbenik kojim se omogućuju digitalna i zelena tranzicija, prepoznajući da bi taj aspekt trebao biti središnji element za otporan, produktivan i održiv EU;
27. poziva Komisiju i države članice da maksimalno povećaju poticaje za iskorištavanje potencijala za kreativnost i inovacije u području zelenih i digitalnih tehnologija u cijelom EU-u;

Provedba prava intelektualnog vlasništva

28. POZDRAVLJA trenutačne napore javnog i privatnog sektora u borbi protiv povreda prava intelektualnog vlasništva izvan interneta i na internetu te preokretanju trendova rasta te pošasti, zagovarajući time jasnu potrebu za jačanjem napora i uzimajući u obzir važnu ulogu koju nove tehnologije mogu imati u postizanju ciljeva koji se nastoje ostvariti u tom području;

29. SMATRA da borba protiv povreda prava intelektualnog vlasništva mora nužno uključivati djelotvornu primjenu postojećeg pravnog okvira te NAGLAŠAVA važnost odgovarajućih kapaciteta tijela kaznenog progona u borbi protiv povreda prava intelektualnog vlasništva;
30. kako bi se doprinijelo tome da se osigura da se protiv povreda prava intelektualnog vlasništva mogu poduzeti djelotvornije mjere, SMATRA da je potrebno poticati razmišljanja o sprečavanju i borbi protiv kaznenih povreda prava intelektualnog vlasništva, posebno krivotvorenja i piratstva, te njihove povezanosti s međunarodnim gospodarskim i financijskim kriminalom, zbog uključenosti organiziranih kriminalnih skupina, uključujući moguću potrebu da se izradi pregled postojećih pravnih razlika među kaznenopravnim okvirima država članica, mogućih nedostataka u kaznenom pravu i kaznenom progonu te pravnih i praktičnih prepreka prekograničnoj suradnji unutar EU-a;
31. POZDRAVLJA Komisijino Izvješće o funkcioniranju Memoranduma o razumijevanju o prodaji krivotvorene robe na internetu⁸; PRIMAJUĆI NA ZNANJE da potpisnici smatraju da je Memorandum o razumijevanju vrijedan instrument za razmjenu informacija i dobrih praksi te za osiguravanje učinkovite suradnje između nositelja prava i internetskih platformi. Budući da je količina krivotvorene robe na internetskim tržištima i dalje neprihvatljivo velika, MIŠLJENJA JE da će se ti naponi znatno ojačati Aktom o digitalnim uslugama i predstojećim paketom instrumenata EU-a za borbu protiv krivotvorenja;
32. SMATRA da je nužno da EU nastoji svesti postojeće slabosti na najmanju moguću mjeru tako da procijeni potrebu za modernizacijom postojećeg pravnog okvira, čime bi se zajamčila inteligentna i strateška upotreba intelektualnog vlasništva i učinkovita borba protiv povreda prava intelektualnog vlasništva;
33. NAGLAŠAVA važnost uključivanja borbe protiv povreda prava intelektualnog vlasništva, uključujući krivotvorenje i piratstvo, među prioritete svih relevantnih politika Unije;

⁸ 10189/20.

Patenti

34. PONAVLJA da cijeni vrijedne rasprave u Upravnom vijeću Europske patentne organizacije, među ostalim u njegovu Odboru za patentno pravo, o patentibilnosti postupaka koji su u osnovi biološki, a koji se upotrebljavaju za proizvodnju biljaka ili životinja i proizvoda dobivenih takvim postupcima, s ciljem postizanja dubljeg razumijevanja, na temelju pristupa utemeljenog na dokazima, Direktive 98/44/EZ o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma i odgovarajućih odredaba Europske patentne konvencije; POZDRAVLJA praćenje i izvješćivanje koje je pokrenuo Europski patentni ured u vezi s njegovim praksama odobravanja patenata u skladu s mišljenjem G 3/19 Proširenog žalbenog vijeća Europskog patentnog ureda od 14. svibnja 2020.;
35. PODSJEĆAJUĆI da je cilj svjedodžbi o dodatnoj zaštiti inovatorima nadoknaditi gubitak djelotvorne patentne zaštite koji proizlazi iz vremena potrebnog za obvezna klinička ispitivanja i postupke za davanje odobrenja za stavljanje na tržište, čime se potiču inovacije u Uniji i doprinosi sprečavanju tih industrija da napuste Uniju;
36. PRIMAJUĆI NA ZNANJE da se zaštita na temelju svjedodžbe o dodatnoj zaštiti pruža na nacionalnoj razini, što može dovesti do različitih odluka unutar EU-a i, posljedično, do usporednih sudskih postupaka i tako potencijalno prouzročiti neučinkovitost, pravnu nesigurnost te nedostatak jasnoće i predvidljivosti u EU-u;
37. PREPOZNAJE važnost nastavka rada na postizanju usklađenijeg sustava i, u tom kontekstu, istraživanja daljnjih i harmoniziranih rješenja za prevladavanje postojećih prepreka; POZDRAVLJA napore utvrđene u akcijskom planu za intelektualno vlasništvo kako bi se poboljšao sustav svjedodžbi o dodatnoj zaštiti.
-